

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Gymnázium, Brno, Slovanské náměstí 7
Šablona:	III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Název projektu:	Inovace výuky na GSN prostřednictvím ICT
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0940
Autor:	Mgr. Adam Rychtecký
Tematická oblast:	Člověk ve společnosti – sociologie
Název DUMu:	Sociální skupiny
Kód:	VY_32_INOVACE_NS.2.11
Datum:	24. 9. 2013
Cílová skupina:	Žáci středních škol
Klíčová slova:	Sociální skupiny, sociální kategorie, sociální agregát, skupiny ve vlastním slova smyslu, malé skupiny, sociometrie.
Anotace:	Zápisový list – základní podklad pro tvorbu zápisků studentů při výuce dělení sociálních skupin s důrazem na tzv. skupiny ve vlastním slova smyslu a jejich deseti vlastností. Závěr je věnován ve zkratce tématu malých skupin. Hlavní část, tedy skupiny ve vlastním slova smyslu, lze procvičit samostatnou prací dle DUMu VY_32_INOVACE_NS.2.12.

SOCIÁLNÍ SKUPINY II. A

DĚLENÍ SKUPIN PODLE JEJICH VLASTNOSTÍ

Dělení skupin dle vlastností (do diád; každá skupina má **vždy** jednu vlastnost z každé diády)

- primární x sekundární
- formální x neformální
- vlastní x cizí (členské x nečlenské)
- referenční x negativní referenční
- otevřené x uzavřené

SKUPINY VE VLASTNÍM SLOVA SMYSLU

Pojmy

- *sociální kategorie* – osoby s právě 1 definičním znakem
 - *sociální agregát* – prostorově spojení lidí = fyzicky nebo geograficky, zvláštní typ = **davy**
- Možnost přechodu ze sociálního agregátu na skupinu ve vlastním slova smyslu – interakce,...

Skupiny ve vlastním slova smyslu:

- interakce mezi členy skupiny (nutná základní podmínka)
- existence komunikační sítě
- existence sociálního vztahu
- společná činnost – jako základ či důsledek int.
- společný cíl
- diferenciací rolí a pozic
 - ⇒ vertikální (mocenská) diferenciací (vždy vznikne **vedení**)
 - ⇒ horizontální diferenciací
 - úkolová
 - emocionální
- normativní a hodnotový systém
- systém sankcí
- vědomí příslušnosti ke skupině (vědomí MY) – i vznik *ideologií*
- vědomí skupinové odlišnosti (vědomí ONI)
 - ⇒ *autostereotypy* (idealizace)
 - ⇒ *heterostereotypy* (předsudky)

SOCIOLOGIE MALÝCH SKUPIN = SOCIOMETRIE

Min. počet jedinců:

Max. počet jedinců:

Optimální počet:

- podmínkou je *možnost vzniku socio-emocionálních vazeb mezi všemi členy skupiny !!!*
- úskalí tzv. mikrosociologického redukcionismu

Literatura

PETRUSEK, Miloslav. *Sociologie. Občanská nauka (základy společenských věd)*. 2. vyd. Praha: SPN, 1994, ISBN 80-04-26588-X.

Soukromé studijní materiály.

Velký sociologický slovník: I. svazek A-O. Praha: Karolinum, 1996, ISBN 80-718-4164-1.

Velký sociologický slovník: II. svazek P-Z. Praha: Karolinum, 1996, ISBN 80-718-4310-5.

Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.